

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Useiden opetusministeriön hallinnonalan valtiopulakien mukaan valtionavun saajat voivat palkata uutta henkilöstöä ilman valtionavun myöntäjän suostumusta. Väliaikaisena on vuosina 1977—1983 voimassa eräissä laeissa säännös, jonka mukaan valtionapua uuden henkilöstön palkkaamisesta aiheutuviin menoihin myönnetään

vain tulo- ja menoarviossa asetettavien enimmäismäärien rajoissa. Tätä menettelyä on tarkoitus jatkaa ammatillisten oppilaitosten osalta vuosina 1984—85.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt sen.

PERUSTELUT

1. Esityksen tavoitteet

Valtionapulainsäädäntö sisältää nykyisin rajoituksia valtionapuun oikeuttavan henkilöstön palkkaamiselle vain väliaikaisesti. Tavallisimmin laeissa on vain säännös, jonka mukaan tarpeettomista menoista ei makseta valtionapua tai että menojen on oltava valtionavun saajan toiminnan kannalta tarpeellisia. Esityksen tavoitteena on jatkaa menettelyä, jolla tarvittaessa voidaan ennakolta säädellä valtionapuun oikeuttavan henkilöstön määrällistä kasvua tietyissä oppilaitoksissa. Tämä tapahtuu siten, että milloin uuden henkilöstön palkkaamiseen on valtion tulo- ja menoarviossa asetettu enimmäismäärä, valtionapua myönnetään uuden henkilöstön aiheuttamiin kustannuksiin vain tulo- ja menoarvion rajoissa. Menetelmää sovelletaan myös vuoden 1984 tulo- ja menoarviossa.

2. Nykyinen tilanne

Eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 9 §:n 1 momentin mukaan valtionosuuden suorittamisen edellytyksenä on, että kustannuksia on pidettävä tehtävän asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeellisina. Kustannuksiin, jotka on katsottava määrältään liiallisiksi tai kohtuuttoman korkeiksi, ei suoriteta valtionosuutta siltä osin kuin ne ylittävät tarpeellisen määrän.

Mainitun lain 6 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan käyttökustannuksina pidetään muun muassa palkkauksista aiheutuneita kustannuksia. Tämän perusteella myönnetään eri tyyppisten ammatillisten oppilaitosten ylläpitäjille valtionosuutta ja -avustusta 30—100 prosenttia palkkauksista aiheutuneisiin käyttökustannuksiin

taikka tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa.

Mainitussa laissa on lisäksi väliaikaisena voimassa vuosien 1977—1983 käyttökustannuksia koskevana säännös, jonka mukaan valtionapua myönnetään uuden henkilöstön palkkaamiseen vain tulo- ja menoarvion rajoissa. Menetelmää sovelletaan myös vuoden 1984 tulo- ja menoarviossa.

3. Voimaantulosäännöksen muuttaminen

Opetusministeriön hallinnonalan eri oppilaitostyyppien osalta on henkilöstön määrä pääpiirteittäin valvottavissa. Koska säännökset ovat kuitenkin varsin yleisluonteisia ja edellyttävät yleensä vain valtionapuun oikeuttavien menojen jälki-

käteisvalvontaa, tulee valtionapuun oikeuttavan henkilöstön määrää hallituksen käsityksen mukaan voida edelleen tehokkaammin ohjata. Kun lisäksi on voitava ottaa huomioon kulloinenkin valtion taloudellinen tilanne, hallitus ehdottaa, että eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain 30 a §:n voimassaoloa jatkettaisiin. Valtionapua myönnettäisiin edelleen uuden henkilöstön palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin valtion tulo- ja menoarvion puitteissa, milloin siinä on asetettu uuden henkilöstön palkkaamiseen enimmäismäärä. Mainittuja pykälää sovellettaisiin myönnettäessä valtionapua vuosien 1977—1985 käyttökustannuksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta 21 päivänä tammikuuta 1977 annetun lain (76/77) voimaantulosäännös, sellaisena kuin se on 9 päivänä tammikuuta 1981 annetussa laissa (16/81), näin kuuluvaksi:

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä valtionosuutta ja -avustusta ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin vuosilta 1977—1985.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 198 _____.

Helsingissä 18 päivänä toukokuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Kaarina Suonio*